

Μέτρα στήριξης της... αξιοπιστίας

Η ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ στην άσκηση οικονομικής πολιτικής κατακτιέται με πολύ αγώνα και κόπο, ενώ μπορεί εύκολα να χαθεί από λάθος ενέργειες αυτών που την ασκούν. Η σημερινή δημοσιονομική κατάσταση της χώρας μας είναι ακριβώς το αποτέλεσμα της επί σειράς ετών μη αξιοπιστίας άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής. Η δεινή θέση της Ελλάδας είναι λίγο πολύ γνωστή σε όλους, με το περιοδικό Economist, μάλιστα, να προβλέπει ύφεση στο 4,8%, δηλαδή βαθύτερη σε σχέση με τις εκτιμήσεις της ελληνικής κυβέρνησης, και να εστιάζει στον παραπαίοντα κλάδο της οικοδομής, τη διόγκωση της ανεργίας και τους κλυδωνισμούς στον τουριστικό κλάδο.

Ωστόσο, δεν έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από την εποχή που η χώρα μας απολάμβανε το σεβασμό των υπολοίπων Ευρωπαίων εταίρων. Ασκώντας την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το Α' εξάμηνο του 2003 - αποσπούσε θετικά σχόλια όχι μόνο γιατί είχε εκπληρώσει τα ονομαστικά κριτήρια σύγκλισης, που προέβλεπε η Συνθήκη του Μάαστριχτ, αλλά και γιατί είχε επιτύχει αξιοζήλευτους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης της τάξης του 4% κατά μέσο όρο, ετησίως, για περίπου μια δεκαετία. Τότε είχαν παραχθεί απτά αποτελέσματα όπως η μείωση επιτοκίων δανεισμού και του πληθωρισμού σε μονοψήφια νούμερα, ως προς την προσπάθεια μακροοικονομικής προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας. Την περίοδο εκείνη, ο Έλληνας υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, **Νίκος Χριστοδουλάκης**, με την ιδιότητα του πρόεδρου του Ecofin, σε συνέντευξή του στους Financial Times, στις 30 Ιανουαρίου 2003, προειδοποιούσε τη Γαλλία να προσαρμόσει τα υπερβολικά δημοσιονομικά της ελλείμματα και την ανακαλούσε στην τάξη. Ο σεβασμός των Ευρωπαίων εταίρων μας τότε δεν είχε κερδηθεί μέσα σε μία νύχτα, αλλά ούτε και η επιτυχημένη μακροοικονομική προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας τη δεκαετία του '90 επιτεύχθηκε σε χρόνο dt. Ήταν προϊόν συστηματικής δουλειάς, κεντρικού σχεδιασμού, θυσιών όλων των Ελλήνων -κυρίως των μη-προνομιούχων- αλλά και της αξιοπιστίας της οικονομικής πολιτικής, η οποία οικοδομήθηκε σταδιακά.

Θα χρειασθούμε πολλά χρόνια συστηματικής δουλειάς για να

ανακτήσουμε τη χαμένη μας αξιοπιστία, αλλά θα πρέπει να ξεκινήσουμε βήμα-βήμα να τη χτίζουμε και πάλι σε στέρεες βάσεις. Καθίσταται, λοιπόν, απολύτως αναγκαίο το τετραετές πρόγραμμα περιορισμού του ελλείμματος στα επίπεδα του 3% και οι δεσμεύσεις, που έχουμε αναλάβει έναντι των Ευρωπαίων εταίρων μας στα πλαίσια του μηχανισμού στήριξης της Ελλάδας, να τηρηθούν απαρέγκλιτα. Επίσης, το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης, που κατατέθηκε στην ΕΕ τον περασμένο Ιανουάριο, να

εφαρμοσθεί στο μεσοβραχυχρόνιο ορίζοντα με προτεσταντική πειθαρχία. Μέτρα μακροχρονιότερου χαρακτήρα που θα συμβάλουν στην ενίσχυση της αξιοπιστίας της οικονομικής πολιτικής, έχουν συζητηθεί από διάφορους έγκριτους αναλυτές,

καθηγητές πανεπιστημίου και τραπεζίτες όπως ο **Γκ. Χαρδούβελης**, ο **Β. Ράπανος**, ο **Μ. Σάλλας** και ο **Ν. Καραμούζης**, και μπορούν να συνοψισθούν στα εξής:

- Αλλαγή του αναπτυξιακού προτύπου της ελληνικής οικονομίας, προκειμένου να γίνει περισσότερο ανταγωνιστική, στροφή στην αποταμίευση για να εξασφαλιστούν πόροι για επενδύσεις και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, αλλά και βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών, υποδομών και της ποιότητας του εργατικού δυναμικού
- Καταγραφή και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του ελληνικού δημοσίου
- Εφαρμογή του θεσμού του sale and lease back επί ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων σημαντικής εμπορικής αξίας.
- Στήριξη της ελληνικής οικονομίας στην επιτάχυνση των ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων στην παραγωγική δομή της χώρας.

Οι προσλήψεις στο δημόσιο, τέλος, θα πρέπει να σταματήσουν να λειτουργούν ως μέσο αντιμετώπισης της ανεργίας. Αν όλοι αυτοί που συνωστίζονται στα πολιτικά γραφεία κατανοήσουν ότι δεν υπάρχει περίπτωση να ικανοποιηθούν τα ρουσφέτια τους, θα στραφούν στον ιδιωτικό τομέα, και ως εκ τούτου θα σταματήσει να λειτουργεί η ελληνική δημόσια διοίκηση ως άσυλο αναξιοπαθούντων.

***Ο κ. Βλάχης είναι διδάκτωρ Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Cambridge και επισκέπτης Senior Research Fellow στο Ελληνικό Παρατηρητήριο του London School of Economics.**

Από τον Πρόδρομο Βλάχη*

Ερχονται νέες αλλαγές-σοκ στο ασφαλιστικό

Κύριες και επικουρικές συντάξεις, βαρέα και ανθυγιεινά εκ νέου στο στόχαστρο - Πλήττονται 3,5 εκατ. ασφαλισμένοι

Από τον Πέτρο Α. Γεωργίου

Νέο ασφαλιστικό πακέτο με μέτρα σοκ έρχεται για 3.500.000 ασφαλισμένους μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2011. Οι αλλαγές που επεξεργάζεται η κυβέρνηση θα αφορούν τις κύριες συντάξεις, τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και τις επικουρικές.

Ο υπουργός Εργασίας **Ανδρέας Λοβέρδος** έχει ρίξει όλο το βάρος στον περιορισμό των δαπανών ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο λήψης πρόσθετων μέτρων, καθώς στο Μνημόνιο υπάρχει ρήτρα για μείωση των συνταξιοδοτικών δαπανών στο 5% του ΑΕΠ. Πάντως, τα υπάρχοντα στοιχεία δεν δείχνουν καμία αισιοδοξία ότι μπορούν οι συνταξιοδοτικές δαπάνες να περιοριστούν σε τόσο μεγάλο ποσοστό, γεγονός που έχει σημαίνει συναγερμό. Το υπουργείο σχεδιάζει τα επόμενα βήματά του, τα οποία θα οριστικοποιηθούν με τις αναλογιστικές μελέτες για τα επικουρικά ταμεία, ενώ τις επόμενες μέρες θα ενεργοποιηθεί και η επιτροπή υπό την καθήγτρια Αθηνά Λινού, για τα βαρέα και ανθυγιεινά

επαγγέλματα. Ήδη, μέσα στην εβδομάδα ανακοινώθηκε η ηλεκτρονική συνταγογράφηση για τον περιορισμό των συνταξιοδοτικών δαπανών με στόχο την εξοικονόμηση περίπου 1 δισ. ευρώ από τη μείωση της δαπάνης για τα φάρμακα.

Τι μελετά το υπουργείο

Ομως, όπως σημειώνουν στελέχη των ταμείων, οι μειώσεις που γίνονται σε σχέση με τα προβλεπόμενα στο Μνημόνιο είναι ιδιαίτερα μεγάλες γι' αυτό και μελετώνται:

• **Κύριες συντάξεις:** Αύξηση του ορίου ηλικίας για συνταξιοδότηση με ενδεχόμενη κατάργηση της 40ετίας χωρίς όριο ηλικίας. Ετσι, ουδείς θα συνταξιοδοτείται κάτω από το 65ο έτος. Ταυτόχρονα, εξετάζονται και σενάρια για περαιτέρω αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης στα 67 έτη. Από το γενικό σχεδιασμό δεν ξεφεύγει το ποσοστό αναπλήρωσης των συντάξεων.

Μελετάται το σενάριο, οι κύριες και επικουρικές συντάξεις να αναπληρώνουν το 60% του συντάξιμου μισθού. Σήμερα, το ποσοστό αναπλήρωσης των συντάξεων φτάνει στο 76%, ποσοστό το οποίο βαίνει μειούμενο κατά 1% κατ' έτος και μέχρι το 70%.

Με το νέο νόμο όσοι συνταξιοδοτούνται από το 2020 θα έχουν γενικό ποσοστό αναπλήρωσης της κύριας σύνταξης 64% συν την επικουρική. Με βάση τα νέα δεδομένα και εφόσον ζητηθούν περαιτέρω δραστηριτικά μέτρα το ποσοστό αναπλήρωσης θα μειωθεί στο 60%, στο οποίο θα ενσωματωθούν και οι επικουρικές συντάξεις.

• **Επικουρικές συντάξεις:** Μεγάλη

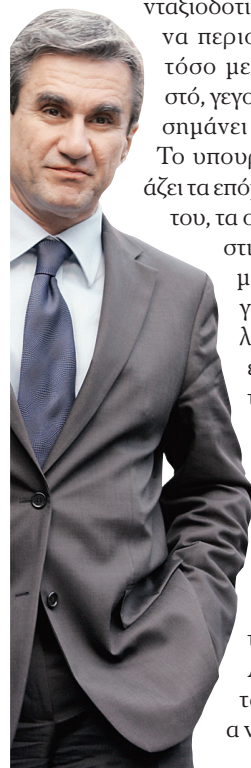
σφαγή αναμένεται και στις επικουρικές συντάξεις για 2.700.000 ασφαλισμένους. Στα επικουρικά ταμεία που θα προκύπτει πρόβλημα ή θα προβλέπεται έλλειμμα, οι συντάξεις προσαρμόζονται έτσι ώστε να εγγυάται η ισορροπία μεταξύ των παροχών και των εισφορών. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι και τα 38 επικουρικά σήμερα ταμεία θα περιορίσουν το ποσοστό αναπλήρωσης των συντάξεων που κυμαίνεται από 20%-60%.

Όπως έχουν γράψει οι «Α», στο «κόκκινο» μπαίνουν ταμεία που χορηγούν επικουρικές συντάξεις μέχρι 1.200 ευρώ και είναι το ΤΑΝΠΥ, το Ταμείο Πετρελαιοειδών, το επικουρικό Ταμείο των εργαζομένων στην ΕΥΔΑΠ, το ΤΕΑΥΦΕ (ιδιωτικού τομέα), το ΤΕΑΠΕΡΤ, κ.ά. Αξίζει ν' αναφερθεί ότι στα 38 επικουρικά ταμεία η σχέση συνταξιούχων προς ασφαλισμένους στο σύνολο είναι 1 προς 3,28.

Οι καταβαλλόμενες εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη ξεκινούν από 6% και φθάνουν το 12% των αποδοχών, ενώ οι κορηγούμενες συντάξεις ανέρχονται από το 20%-65% των συντάξιμων αποδοχών για 35 έτη ασφάλισης.

• **Βαρέα και Ανθυγιεινά:** Θα έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση των ορίων ηλικίας για τη συνταξιοδότηση κατά 5 χρόνια για έναν στους δύο ασφαλισμένους (μόνο στον ιδιωτικό τομέα), των οποίων το επάγγελμα θα αποκατακτηριστεί.

Η ηλικία συνταξιοδότησης θα αναπροσαρμοστεί από τα 55 που είναι σήμερα στα 60 για έξοδο με 35ετία, ενώ η αύξηση θα είναι ένα δωδεκάμηνο ανά έτος και θα αρχίσει το 2011.

Υπό όρους η χορήγηση του επιδόματος ανεργίας

ΡΙΖΙΚΗ αναθεώρηση στις προϋποθέσεις καταγραφής ανέργων στα μητρώα του ΟΑΕΔ, αλλά και αυστηρό διαχωρισμό των πραγματικά ανέργων από τους υπόλοιπους σχεδιάζει ο ΟΑΕΔ, ταυτόχρονα με τις αλλαγές στο επίδομα ανεργίας.

Το «πακέτο» των αλλαγών θα περιλαμβάνει τη σύνδεση του επιδόματος ανεργίας με την πρόθεση του ανέργου να ενταχθεί σε επιδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Σε περίπτωση άρνησης εξετάζεται το ενδεχόμενο πλήρους περικοπής του. Επίσης, μελετάται η σύνδεσή του με εισοδηματικά κριτήρια έτσι ώστε να ωφελού-

νται περισσότερο όσοι έχουν μεγαλύτερη ανάγκη κοινωνικής προστασίας.

Η αναδιάρθρωση των παροχών θα γίνει με δεδομένη την επικείμενη συγχώνευση του ΟΕΚ, του ΟΑΕΔ και της Εργατικής Εστίας υπό ένα ενιαίο «Εθνικό Οργανισμό Εργασίας» (ήδη ανατέθηκε σχετική μελέτη), ενώ οι εισφορές για παροχές που προκύπτουν από τη χρηματοδότηση εργοδοτών και εργαζομένων όπως για τα οικογενειακά επιδόματα, την κατοικία (δάνεια, επιδότηση ενοικίου), τα δελτία κοινωνικού τουρισμού, τους βρεφονηπιακούς σταθμούς κ.ά. θα επαναπροσδιοριστούν από το 2013.